

Sananselitystä

Sananselityksissä käsitellään kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä evankeliumikirjan tekstiä niin kuulijoiden kuin saarnaajien avuksi.

Tällä kertaa edetään hiljaisen viikon maanantaista 2.4.

Helatorstaihin 17.5. Kirjoittajina ovat **Jorma Satama** (Jeesus Getsemanessa, Jeesus tutkittavana ja Jeesus tuomitaan, s. 112),

Rauno Perälä (Pyhä ehtoollinen, s. 115),

Lauri Vartiainen (Jumalan Karitsa, Jeesus kuolee, Jeesus haudataan, s. 117), **Aki Paavola** (Kristus on ylösnoussut, s. 118),

Martti Ylinen (Seurakunta elää Ylösnouseen seurassa, s. 119),

Pentti Marttila (Ylösnouseen todistajia, s. 121), **Erkki Jokinen** (Jeesus, hyvä paimen, s. 122), **Jukka Norvanto** (Jumalan kansan

koti-ikävä, s. 123), **Antti Herkkola** (Taivaan kansalaisena maailmassa, s. 124), **Arno Toivanen** (Sydämen puhetta Jumalan kanssa, s. 126) ja **Erkki Ranta** (Korotettu Herra, s. 127).

Jeesus Getsemanessa

MATT. 26: 30–56

HILJAISEN VIIKON MAANANTAI 2.4.

Pääsiäisateriaan kuuluneen kiitosvirren vaiettua Jeesus lähtee opetuslapsineen Getsemaneen. Opetuslapset ovat ymmällään tapahtumista. Jeesus opettaa heitä jälleen ja lainaa ennustusta Sakarjan kirjasta: paimen lyödään maahan, lauma hajoitetaan (13:7). Vapahtajan tehtävä on ilmoitettu jo profeettojen kirjoissa, joihin Jeesus opetuksissaan usein vetosi, esimerkiksi Luuk. 4:21; 24:25–27, 45, 46.

Jeesus kulkee lähimpiensä kanssa Öljymäelle, jolla Getsemane sijaitsi. Jerusalemin itäpuolella kohoaa kukkula, jonka erottavat kaupungista Kidronin laakso ja puro. Sen ylittämisestä alkaa Vapahtajan kärsimystie. Oikeastaan se on alkanut jo aikaisemmin, silloin, kun Jumalan pelastussuunnitelma hahmottui ikuisuudessa. Kuitenkin Kidronin puro on eräänlainen rajapyykki Jeesuksen taistelulle ja kärsimyksille.

Jeesus tietää, mikä hirvittävä kamppailu häntä odottaa, aina Isän hylkäämäksi joutumista myöten. Hän pyytää kanssaan rukoilemaan kolmea opetuslastaan, Pietaria ja kahta Sebedeuksen poikaa. Samat opetuslapset hän oli kutsunut kanssaan kirkastusvuorelle. Näin he saivat maistaa Vapahtajan kirkkaimman ja synkimmän hetken.

Kun kokee äärimmäistä sielun kipua, ei pysty aina edes seisomaan vaan vaipuu polvilleen. Jeesus ei rukoile Getsemanessa polvillaan vaan makaa maassa kuolemantuskan vallassa. Meidän kokemamme sisäinen ahdistus voi tuntua kipuna rinnassamme, mutta Jeesuksen tuska viiltää häntä vielä syvemmältä: ”Hänen hienensä vuoti maahan veripisaroiden tavoin” (Luuk. 22:44). Tähän taisteluun Vapahtaja haluaa uneliailta opetuslapsiltaan rukoustukea, mutta turhaan – he nukkuvat.

Ennustus toteutuu tässäkin: ”Minä poljin kuurnallisen rypäleitä, poljin yksin, kansojen joukosta ketään ei tullut avukseeni. Ja niin minä vihassani poljin ne kaikki – – niin, että niiden veri roiskui puuvuleni ja tahri kaikki vaatteeni.” (Jes. 63:3.) Herättämällä nukkuvat opetuslapset Herra opettaa heille – ja meille – valvomisen tärkeyttä. Kuinka usein hengellinen uni, rukoilemattomuus ja velttous, valtaakaan mielemme! Lupauksemme Jeesuksen uskollisesta seuraamisesta vainoihin asti valuvat hiekkaan koettelemusten tai vielä huomaamattomammin liian helppojen olojen keskellä. Vain Jeesuksen uskollinen esirukous (Room. 8:34) voi pelastaa meidät. Norjalainen pappi ja kirjailija **Fredrik Wislöff** toteaa kirjassaan *Hänen kanssaan Golgatalle* (s. 17): ”Mitä ensimmäinen Aadam rikkoi tottelemattomuudellaan, sen nyt toinen Aadam korvaa kuuliaisuudellaan. Edenin puutarhan tottelemattomuuden voi sovittaa vain Getsemanen puutarhan kuuliaisuus.”

Jeesusta koeteltiin kerran autiomaassa: Saatana yritti saada hänet valitsemaan helppomman tien ihmiskunnan pelastamiseksi kuin minkä Isä oli valinnut. Saatana houkutteli Jeesusta muuttamaan kivet leiviksi, heittäytymään temppelein harjalta alas ja kumartamaan häntä maailmanherruuden saamiseksi. Paholainen ikään kuin kuiskasi Jeesukselle: ”Mitä turhia kärsit, näytät heruutesi maailmalle ihmeillä ja loistokkuudella, niin kaikki seuraavat sinua.”

Nyt Getsemanessa Saatana yrittää samaa: saada Jeesuksen luopumaan rististä. Isän tahtoon taipuminen ei ollut hänelle helppoa, mutta hän valitsi oikean tien. Hänen, joka on itse Elämä, on kärsittävä ja kuoltava.

Juudaksen saapuessa Getsemaneen Jeesuksen vangitsijoiden kanssa toteutuvat Kirjoitukset jälleen: ”Vieläpä ystäväni, johon luotin ja joka söi minun pöydässäni, kääntyy kopeasti minua vastaan” (Ps.

41:10). Kaikki oli alkanut Juudaksen kohdalla hyvin, kun hänetkin Jeesus valitsi opetuslapsekseen, joka sai kuulla Mestarin opetukset, nähdä tunnusteot ja osallistua Jeesuksen elämän kaikkiin tapahtumiin. Vähitellen rahanhimo ja pettymys, kun hän ei päässytäkään Jeesuksen kanssa uuteen messiasvaltakuntaan, veivät hänet kavaltajan tielle. Silti Jeesus osoittaa Juudasta kohtaan loppuun asti rakkautta: ”Ystävä, tätä varten sinä olet tullut.”

Epätoivoinen opetuslapsi, jonka Joh. 18:10 nimeää Pietariksi, haluaa ratkaista tilanteen väkivalloin. Taas Herra ojentaa ymmärtämättömiä. Jumalan valtakunta ei etene miekoin vaan hengellisin asein. Näin Jeesus antaa itsensä alttiiksi pahoille ihmisille pelastaakseen heidät. Opetuslapset pakenevat, ja tie ristille aukeaa. ●

Jorma Satama

Rovasti, Tampereen Viinikan seurakunnan kappalainen

Jeesus tutkittavana

MATT. 26: 57–27: 10

HILJAISEN VIIKON TIISTAI 3.4.

Nyt Jeesuksen syyttäjät ovat oikeassa elementissään, koska vihdoinkin rauhanhäiritsijä ja jumalanpilkkaja saadaan tuomituksi. Matteus on tallentanut vain osan tapahtumista, mutta muista evankeliumeista saamme kootuksi koko kuulustelijoiden ketjun. Getsemanesta Jeesus viedään Hannaksen luo, sieltä Kaifaksen ja suuren neuvoston kuulusteltavaksi. Seuraavaksi vuoron saavat maaherra Pilatus, sitten kuningas Herodes ja taas Pilatus, minkä jälkeen Jeesus lähtee tuomittuna raskaalle Golgatan-matkalleen.

Hannas toimi aikaisemmin ylipappina. Hänen jälkeensä kaikki hänen viisi poikaansa toimivat samassa virassa. Nyt Kaifas, Hannaksen vävy, oli ylennetty tähän korkeaan asemaan. Kaifas, muut ylipapit ja suuri neuvosto eli Sanhedrin aloittavat

kiivaan kuulustelun tuomitakseen Jeesuksen. Sanhedrin toimi Rooman yliherruuden aikana juutalaisten omana poliittisena, oikeudellisena ja uskonnollisena elimenä, johon kuului 70 jäsentä. Juuri tämä oikeusaste tuomitsee Jeesuksen, mutta sillä ei ollut oikeutta langettaa kuolemantuomiota. Siksi Pilatus täytyi saada sen toimeenpanijaksi.

Todistukset Jeesusta vastaan Matteus nimeää ”vääriksi”. Sanaan sisältyy se, että todistukset eivät olleet yhtäpitäviä. Jotta syyte täyttäisi lain pätevyys, yhtäpitäviä todistajia täytyi olla kaksi. Niinpä löytyy kaksi, jotka ovat tietävinään, että Jeesus on sanonut voivansa hajottaa temppelin ja rakentaa sen kolmessa päivässä uudellaan. Syyttäjät eivät kuitenkaan ymmärrä, että Jeesuksen ennustus temppelin purkamisesta ja rakentamisesta ei tarkoittanut fyysistä rakennusta vaan hänen kärsimistään, kuolemaansa ja ylösnousemistaan.

Jeesus on väkisin saatava tuomituksi. Niinpä Kaifas sinkoaa Jeesukselle suoran kysymyksen: ”Oletko sinä Messias, Jumalan Poika?” Jeesus vastaa jumalallisella arvovallallaan: ”Sinäpä sen sanoit, totta puhut, minä se olen.” Kaifas innostuu vaatteensa repäisten tuomitsemaan Vapahtajan: ”Hän herjaa Jumalaa.” Tuomio on langetettu: kuolema.

Ennen tuomiota Jeesus vielä selventää valta-asemaansa Ihmisen Poikana. Siihen liittyvät hänen inhimillinen luontonsa kärsivänä Voideltuna ja hänen jumalallinen luontonsa Jumalan Poikana ja kirkkaudessaan palaavana.

Minkä paradoksin näemmekään katsoessamme tätä tapahtumaa! Kaifas istuu upeassa virkapuvussaan – Jeesus seisoo mitättömissä vaatteissa, kädet sidottuina, kasvot lyötyinä, sylkeä valuen odottamassa vääryyden toteutumista.

Kuinka yksinäiseksi Jeesus onkaan tuntenut itsensä! Millaista itsehillintää

hänen on täytynytään osoittaa antamalla tuomiota itsensä vain, jotta me saisimme vapauden omien syntiemme tuomios-ta!

Seuraavaksi kuva siirtyy Kaifaksen palatsin pihamaalle, jonne Pietari on saapunut seuraamaan tapahtumien kulkua asettuen istumaan muiden joukkoon, jotta häntä ei tunnettaisi. Ennen niin itsevarmasta uhoajasta on tullut Jeesuksesta etäälle joutunut pelkuri. Tultuaan ilmi Pietari kolmesti kiroilujen ja vannomisten säestämänä kieltää opetuslapsetensa, minkä seurauksena hän puhkeaa katu-en itkuun.

Loppunäytös viiltää sydäntämme ehkä kaikkein eniten seurattessamme Juudaksen kohtaloa, kun hän katuu kavallustaan ja hirttäytyy. Kallein myydään halvimman orjan hinnalla, 30 hopearahalla. Jokainen lankeemus voi johtaa luopumukseen, mutta lankeemuksen suuruus ei ratkaise vaan se, mitä sen jälkeen tapahtuu. Pietari kielsi ja Juudas kavalsi Mestarinsa, mutta silti miesten kohtalo muodostui erilaiseksi. Pietari katui Jumalan edessä, Juudas vain ihmisten edessä – kauhistuttavin seurauksin.

Mitä kauempänä Jeesuksesta olemme, sitä helpommin mekin lankeamme, mutta tärkeintä on paluu Vapahtajan luokse. Tekstin tapahtumat saavat meidät kyselemään itseltämme, olemmeko me Pietareita vai Juudaita. Siksi on äärettömän tärkeää pitää lyhyet tilivälit Jumalan kanssa ja anoa kuningas Daavidin katumuspsalmin tavoin joka päivä: ”Älä karkota minua kasvojesi edestä, älä ota minulta pois Pyhää Henkeäsi” (Ps 51:13).

Viimeisenä ilmaan jäävät väreilemään yön tapahtumat neljässä sydämessä. Jeesuksen sydämessä on kärsimyksen yö. Opetuslasten sydämessä vallitsee pelkuruuden yö, juutalaisten sydämessä vihan yö ja Juudaksen sydämessä ikuinen yö. ●

Jorma Satama

Jeesus tuomitaan

MATT. 27: 11–32

HILJAISEN VIIKON KESKIVIikko 4.4.

Jeesus on vietävä maaherran eteen, koska vain tällä on valta langettaa kuolemantuomio. Luukas mainitsee koko Sanhedrinin olleen liikkeellä syyttämässä Jeesusta. Näin se tahtoo korostaa hänen vaarallisuuttaan ja varmistaa, että Jeesus todella tapetaan.

Tapana oli, että syytetty seisoi ja tuomari istui. Tuomari, Pilatus, ei aavista, että osat kerran vaihtuvat – viimeisellä tuomiolla. Maaherra Pilatus on kiinnostunut vain Jeesuksen poliittisesta asemasta. Siksi hän ei alkuunkaan ymmärrä Jeesuksen vastausta hengellisestä kuninkuudesta. Johanneksen kertomuksesta saamme tarkempaa tietoa, mihin kuninkuuteen Jeesus viittaa itsessään. Hän on juutalaisten kuningas, taivasten valtakunnan kuningas ja totuuden kuningas (Joh. 18:33–37).

Heikkoluontoinen Pilatus joutuu kovan paikan eteen. Toisaalta hän haluaa vapauttaa viattoman, toisaalta toimia juutalaisten mieliksi. Meidän kaikkien on tärkeää rukoilla ja saada moraalisesti ryhdikkäitä johtajia, jotka uskaltavat seisoa totuuden puolella mutta silti ottaa lähimmäisrakkauden huomioon. Laskelmointi ja omaneduntavoittelu vaanivat kovin lähellä jokaista.

Viimeisenä keinonaan saada Jeesus vapautetuksi Pilatus antaa syyttäjien valita armahdettavaksi joko rikollisen, Barabbaan, jonka ensimmäinen nimi lienee ollut Jeesus, tai viattoman, Jumalan Pojan, Jeesuksen.

Pilatuksen vaimo, perimätiedon mukaan nimeltään Claudia Procula, näkee unen. Emme tiedä, mitä unta hän näki, mutta se on selvä varoitus Jeesuksen tuomitsemisen seurauksista. Jumala antoi pakananaiselle merkin, joka osoitti Jeesuksen syyttömyyden. Claudia onkin

ainoa, joka tunnustaa Jeesuksen syyttömyyden ja puolustaa häntä.

Oikeudenkäynnin lopputulos on odotettu: murhaaja vapaaksi, syytön kuolemaan! Syyttömyytensä Pilatus kuittaa pesemällä kätensä. Käsien pesu oli juutalainen tapa (5. Moos. 21:6). Pilatus oli hallinnut maata niin kauan (26–36 jKr.), että oli omaksunut sen. Kansanjoukko ymmärsi kyllä, mitä hän tarkoitti, vaikka käsien pesulla ei sisintä puhdisteta. Meidänkään syntimme eivät poistu selittelyillä vaan polvistumalla syytetyn Jeesuksen eteen ja tunnustamalla, että mekin olemme olleet syyttämässä puhdasta Jeesusta juutalaisten tavoin.

Kansan vaatimus ristiinnaulitsemisesta on nyt toteutumassa. Ennen tuota kiduttavaa teloitusta tuomittu käsiteltiin roomalaisella ruoskalla. Sen lyhyen varren päähän oli kiinnitetty useita nahkasiimoja, joihin oli tietyin välimatkoin sidottu teräviä luun- tai metallinkappaleita. Jo muutama isku olivat verisiä ja jopa kuolettavia. Seuraavaksi Jeesuksesta tehdään pilkkamielessä kuningas, jonka ylle puetaan kuninkaalliset tunnukset. Kruunuksi Jeesus saa neulanterävän orjantappuraseppeleen, harteilleen roomalaisen sotilasviitan ja käteensä valtikaksi ruokokepin. Syvimmän halveksunnan merkiksi Vapahtaja saa pilkkaajien syljen kasvoilleen.

Golgalalle on kiire. Siksi vierasmaalainen Simon Kyrenestä pakotetaan auttamaan Jeesusta ristinsä poikkipuun kantamisessa. Roomalainen sotilas olisi pitänyt tällaista avunantoa itselleen loukkaavana, eikä tehtävään uskallettu pakottaa juutalaistakaan.

Vaiti ollen katsomme tapahtumaa. Oma syyllisyytemme tuomioon on ilmeinen. Pysäyttäkööt hiljaisen viikon tapahtumat meidät tutkimaan sisintämme ja seuraamaan Vapahtajaa Golgalalle!

”Tämän kuninkaan näemme tänään uskon silmin. Näemme ja kiitämme, sillä

hän on minun sijaiskärsijäni. Hänellä oli ruoko kädessä, jotta minä saisin kerran palmun. Hän kantoi orjantappurakruunua antaakseen minulle elämän kruunun. Hänellä oli purppuraviitta, jotta hän voisi pukea minut vanhurskauden valkeaan vaatteeseen. Häntä pilkattiin, jotta minä saisin kunnian. Häntä haavoitettiin, jotta minä parantuisin.” (Fredrik Wislöff: *Hänen kanssaan Golgalalle*, s 62.) ●

Jorma Satama

Pyhä ehtoollinen

MATT. 26: 17–30

KIIRASTORSTAI 5.4.

Jeesuksen ratsastus Jerusalemiin kuningas (Sak. 9:9) ja temppelin puhdistus olivat liikaa juutalaisille johtomiehille, varsinkin kun Jeesus puhui temppelistä Isänsä huoneena.

Viha Jeesusta kohtaan oli kasvanut äärimmilleen. Kuitenkin opetuslapset pitivät itsestään selvänä, että Jeesus halusi syödä pääsiäislampaan heidän kanssaan. He eivät kysyneet: ”Syömmekö?” vaan: ”Missä syömmekö?”

Tähän vanhan liiton pääsiäisateriaan kuului ensinnäkin grillattu lammas, hap-pamaton leipä ja neljä maljaa aterian eri vaiheissa nautittuina. Tämä vain Jerusalemissa vietettävä juhla oli juutalaisille tärkeä. Sitä vietettiin Egyptin orjuudesta vapautumisen muistoksi. Niinpä ateriaan kuului myös orjuudesta ja orjatyöstä muistuttavia elementtejä kuten katkerat yrtit ja *haroset*, joka oli hedelmistä ja pähkinöistä koostuva sekoitus.

Oikean paikan valinta oli tärkeä, etteivät viholliset olisi päässeet hyökkäämään Jeesuksen ja opetuslapsijoukon kimp-puun. Ehkä Matteuksen maininta ”sen ja sen luo” jättää varovaisuussyistä henkilöt mainitsematta.

Yhteinen pääsiäisateria oli Jeesukselle tärkeä: ”Minä ole halajamalla halannut

syödä tämän – –” (Luuk. 22:15). Kyseessä oli enemmän kuin pelkkä jäähyväisateria. Jeesus halusi tehdä jotain äärimmäisen tärkeää. Tällä aterialla oli kaksi uhrikaritsaa. Vanhan liiton karitsa oli grillattuna aterian keskuksena. Aterialla oli myös uuden liiton Uhrikaritsa, joka ottaa pois maailman synnin.

Itse asiassa illan aikana nautittiin kaksi ateriaa: ensin vanhan liiton ateria ensimmäisen ja toisen maljan aikana ja sen jälkeen ennen kolmatta maljaa. Sitten kolmannen maljan (siunauksen malja, syntien anteeksiantamuksen malja) siijaan tuli uuden liiton ateria, Herran pyhä ehtoollinen, johon Paavali viittaa (1. Kor. 10:16). Jeesus asetti sen täsmällisesti antaen sille sisällön. Tässä Jumalan sana liittyy aineeseen, näkymätön näkyvään. Syntyi sakramentti pyhän kasteen tapaan. **Augustinus** muotoili tämän sakramentin määritelmäksi, jota **Luther** selitti tarkemmin: ”Ilman Sanaa leipä on vain tavallista leipää ja viini tavallista viiniä.” Siis meidän tilanteeseemme sovellettuna viini ilman papin lausumia asetussanoja: ”Tämä on minun vereni” on vain Alkon viiniä, jonka maistiaisissa ihmiset ovat polvistuneina.

Samalla tavalla tietysti leipä ei ole ehtoollisleipä ilman lausuttuja asetussanoja. Ehtoolliseen on liittynyt kristikunnan historiassa erilaisia vääristymiä. Se ei ole pelkkä muisteluateria, jossa vain muisteltaisiin Jeesuksen kärsimystä. Se ei ole vain vertauskuvallisesti Jeesuksen ruumis ja veri. Hylkäämme katolisen muuttumisopin ja muutkin maagiset piirteet. Juhlava tilanne tai papin kädet eivät luo sakramenttia, vaikka hän tekisi ristinmerkin. Sen luovat vain Jeesuksen asetussanat, jotka on aina lausuttava, kun ehtoollisaineita otetaan käyttöön. Ehtoollinen on hengellinen ravinto, joka otetaan vastaan uskomalla todeksi Jeesuksen omat sanat ”tämä on”. Siinä siis vastaanotetaan Kris-

tus ja saadaan hänessä elämä ja autuus syntien anteeksiantamuksessa.

Yksi kiinnostava kysymys tekstissämme koskee Juudasta. Saiko hän ehtoollisen? Vai menikö Saatana häneen, kun hän katumattomana nautti ehtoollista? Testimme sanoo: ”Ja heidän syödessään.” Kyseessä lienee tilanne toisen maljan jälkeen, kun ruokaa oli vielä syömättä. Jeesus ilmoittaa silloin hätkähdyttävän asian: ”Yksi teistä kavaltaa minut.”

Jeesus paljastaa Juudaksen kahdesti. Ensinnäkin sanomalla: ”Joka minun kansani pisti kätensä vatiin.” Juutalaisten pääsiäisaterian puutteellisen tuntemisen takia tämä on tulkittu Juudaksen ehtoolliseksi. Mutta tässä oli kysymys vielä ateriosta dippaamalla leipää vadissa olevaan ruokaseokseen. Tämä käy ilmi siitä, että tekstimme sanoo myöhemmin: ”Ja heidän syödessään.”

Tätä ennen Jeesuksella on lyhyt keskustelu Juudaksen kanssa, kun hänkin lopulta kysyy: ”Rabbi, en kai minä ole se?” Jeesuksen vastaus: ”Sinäpä sen sanoit” paljastaa kavaltajan yksiselitteisesti. Juudas tuntee ilmeisesti tässä vaiheessa olonsa epämiellyttäväksi ja lähtee illan pimeyteen toteuttamaan kavalat aikeensa.

Sitten Jeesus asettaa ehtoollisen, jonka apostolit nauttivat kavaltajan osallistumatta siihen. Neljäs malja eli Jumalan valtakunnan malja jäi juomatta. Kenties Jeesus siirsi sen nautittavaksi ”uutena Isänsä valtakunnassa yhdessä opetuslastensa kanssa”. Emme tiedä, osallistuuko siihen taivaassa muitakin Jeesuksen seuraajia, emmekä myöskään täysin varmasti, poistuiko Juudas ennen Jeesuksen asettamaa ehtoollista, mutta siihen ovat päätyneet monet luotettavat Raamatun selittäjät (esimerkiksi **Risto Santala**). On kuitenkin myös huomattavia teologeja (esimerkiksi **C.F.W. Walther**), jotka ovat päätyneet siihen, että Jeesus salli Juudaksen nauttia ehtoollisen varoitettuaan

häntä ensin vakavasti, että hän luopuisi synneistään. Tämä tulkinta korostaa rip-pisanojen merkitystä.

Alkuseurakunnan aikaan ehtoollinen oli kaiken hengellisen toiminnan keskus. Sitä vietettiin aluksi yhteisen aterian, rakkaudenaterian, päätteeksi. Siihen liittyi innokas Jeesuksen paluun odotus. Jeesuksen asettama ehtoollinen päättyi yhteiseen kiitokseen (Ps. 113–118), niin kuin sen tulee aina päättyä. ●

Rauno Perälä

Eläkkeellä oleva
matematiikan lehtori, pastori

Jumalan Karitsa, Jeesus kuolee, Jeesus haudataan

MATT. 27: 33–54, MARK. 15: 33–41,

MATT. 27: 55–61

PITKÄPERJANTAI,

JEEKUSKEN KUOLINHEKTI,

PITKÄPERJANTAIN ILTA 6.4.

Varhaiskristityille Vanha testamentti oli paljon nykyistä elävämmässä yhteydessä uuden liiton tapahtumiin. Näin on pitkänäperjantainakin. Linkitys Vanhaan testamenttiin on vahva lähtien päivän otsikosta *Jumalan karitsa*. Jakautumaton kristikunta näki typologisen yhteyden 2. Moos. 12:ssa määrätyn pääsiäiskaritsan ja Kristuksen välillä. Jo Uudessa testamentissa viitataan tähän (1. Piet. 1:18–19; 1. Kor. 5:7; Ilm. 5:6,9). Taustalla on lisäksi Jes. 53:7: ”Kuin karitsa, jota teuraaksi viedään, niin kuin lammas, joka on ääneti keritsijänsä edessä.”

Ensimmäisiä säilyneitä kristillisiä saar-
noja on **Meliton Sardeslaisen** *Pääsiäisen salaisuus* noin vuodelta 166 (suom. **Jukka Thurén**). Siinä typologia tulee vahvasti esiin:

Niin kuin lammas hänet teuraaksi vietiin / mutta ei hän silti ollut lammas / ja niin kuin äänetön karitsa / mutta ei hän

silti ollut karitsa. / Esikuva tosin toteutui / mutta siinä havaittiin totuus.

Siten lampaan teurastus, pääsiäisen viero ja lain teksti ovat tähänneet Kristukseen, jonka tähden kaikki tapahtui vanhan lain ja enemmän vielä uuden Sanan vallitessa.

Pääsiäinen ristiinnaulitsemisen ajan-
kohtana oli sinänsä jo viestinä merkittävä. Rinnastuksia 2. Moos. 12:n ja evankeliumien kuvaamien tapahtumien välillä on varhaiskirkossa runsaasti.

Pitkänäperjantain evankeliumitekstien lukuisat yksityiskohdat palautuvat suoraan Vanhaan testamenttiin. Jeesuksen huuto ristillä kahdessakin päivän evankeliumitekstissä (Matt. 27:46–47; Mark. 15:34–35) on suoraan väkevästä messiaspsalmista 22:2. Jae 19: ”He jakavat keskenänsä minun vaatteeni ja heittävät minun puvustani ar-paa” saa täyttymyksensä Matt. 27:35:ssä. Tästä vaikuttavasta messiaspsalmista ovat suoraan myös ohikulkijoiden pilkkasanat ja eleet ristin alla (j. 7–9 → Matt. 27:39–43). Biblia, vuoden 1776 Kirkkoraamattu, kään-si j. 17:n: ”Julmain parvi saartain lävistänyt kuin jalopeura käteni ja jalkani.” Käsien ja jalkojen lävistäminen ymmärrettiin varhaiskirkon aikoina selkeäksi viittaukseksi ristin nauloihin. Näin esimerkiksi **Justi-nos Marttyyri** *Ensimmäisessä apologiasaan* (35:7): ”Sanat ’he ovat lävistäneet minun käteni ja jalkani’ viittaavat nauloihin, joilla hänet kiinnitettiin käsistään ja jaloistaan ristille”. Katkeran juoman juottamiselle antaa pohjan Ps. 69:22: ”Viholliseni ovat panneet ruokaani karvasta koiruohoa, janooni he juottivat etikkaa.”

Toinen tärkeä Jeesuksen ristinkuolemaan ja hautaamiseen liittyvä Vanhan testamentin teksti on Jesajan kirjan luku 53, kuvaus Herran kärsivästä palvelijasta. Sanat lävistämisestä ovat myös siinä (j. 5 ja 10). Tästä messiasprofetiasta päivän evankeliumissa toteutui myös ”lukeminen rikollisten joukkoon” (j. 12 → Matt. 27:38,

44). Jeesuksen yllättävä hautaaminen Sanhedriniin kuuluvan arvovaltaisen Joosef Armatialaisen hautaan (Matt. 27:59–60) ja jae 9 kuuluvat yhteen: ”Hänet oli määrää haudata jumalattomien joukkoon. Rikkaan haudassa hän sai leposijansa.”

Jeesuksen ristinkuoleman merkitystä Jesajan 53. luku avaa niin kirkkaasti, ettei siihen selitystä paljon tarvita. Oikeastaan Jesajan kirjaa voi näiltä osin käyttää päivän evankeliumikohtien selityksenä, Matteus ja Markus kun tyytyvät enemmän kuvaamaan tapahtumia kuin selittämään niiden merkityksiä. Jes. 53:10 sen sijaan antaa nämä kaivatut merkitykset: ”Hän antoi itsensä sovitusuhriksi”. Jae 11 julistaa: ”Minun vanhurskas palvelijani tekee vanhurskaiksi monet, heidän pahat tekonsa hän kantaa”, jae 12: ”Hän otti kantaakseen monien synnit, hän pyysi pahan tekijöilleen armoa.” Tämä toteutuu päivän evankeliumien rinnakkaiskohdassa Luuk. 23:34.

Vaikka Vanhan ja Uuden testamentin väliset profeettalliset ja typologiset silmat eivät useinkaan ole nykykestegeetiikan mieleen, kristillisessä julistuksessa ne ovat luovuttamattomia, välttämättömiä ja korvaamattomia. Jeesus sanoi: ”Tietäkää, että tämän kirjoituksen täytyy käydä minussa toteen: ’Hänet luettiin rikollisten joukkoon.’ Kaikki, mitä minusta on lausuttu, saa nyt täyttymyksensä.” (Luuk. 22:36–37.) ●

Lauri Vartiainen

Pastori, Suomen
Raamattuopiston vararehtori

Kristus on ylösnoussut!

MATT. 28: 1–8

PÄÄSIÄISPÄIVÄ 8.4.

Jeesuksen ylösnousemus on kaikkien jyt-kyjen jyt-ky. Se tuli täysin odottamatta ja yllättäen. Ensimmäinen oli tavallinen arkaamu ja viikon ensimmäinen työpäivä. Uniset ih-

miset kulkivat varhain aamulla töihin, ja kaksi Mariaa meni ennen aamuuskareita kävellen Jeesuksen haudalle, mutta kohta he tulivat sieltä juosten. Mitä olikaan tapahtunut? Tavallinen arkipäivä oli muuttunut ainutlaatuisiksi juhlapäiväksi, joka on ennustettu Psalmissa 118: ”Tämä on se päivä, jonka Herra on tehnyt, iloitkaamme ja riemuitkaamme siitä!” (j. 24 KR 1938).

Kukaan ei osannut varautua tähän etukäteen, vaan Jumala järjesti jättiyllätyksen, jolla on iankaikkiset seurannaisvaikutukset. Nyt voimme laulaa koko sydämeistä: ”Kristus nousi kuolleista, kuolemalla kuoleman voitti ja haudoissa oleville elämän antoi.” Me saamme iloita pääsiäisen valtavasta sanomasta, joka muutti historiaa. Uskallatko jättää hautajaistunnelman pääsiäismessussa väliin ja antaa ilon tulla esiin?

Ylösnousemusta ei ollut kukaan näkemässä. Kaikki tapahtui ensin salassa. Eivät edes Jeesuksen opetuslapset odottaneet mitään ihmettä haudalla. Siksi kaikki, mitä tapahtui, yllätti jokaisen paikallaolijan täysin. Matteus kertoo ensin enkelinäystä. Herran enkeli (sama kuin jouluna eli enkeli Gabriel) laskeutui taivaasta niin, että maa järisi. Hän vieritti kiven pois haudan suulta ja istui sen päälle. Hautaa vartioimassa olleet sotilaat pelästyivät pahasti ja olivat kaikkea muuta kuin urhoollisia sotilaita. He panivat päänsä pensaaseen ja yrittivät olla kuin kuolleet konsanaan. Lopulta hekin lähtivät pikavahtia haudalta selittelemään viranomaisille tapahtumia ”virallisen totuuden” löytymiseksi. Naiset pysyivät jaloillaan, vaikka enkelinäky pelästytti heidätkin. Viesti kerrottiin naisille: ”Älkää te peljätkö. Minä tiedän, että te etsitte ristiinnaullittua Jeesusta. Ei hän ole täällä, hän on noussut kuolleista.” Ensimmäiset ylösnousemuksen todistajat olivat naisia.

Naiset eivät voineet toimia oikeudenkäynnissä todistajina. Tässä on hyvä to-

distus tapahtumien aitoudesta. Jos olisi kirjoitettu ajan hengen mukaan, todistajina olisi pitänyt olla kaikkien arvostamia kunniallisia miehiä. Mutta Jumala valitsi tässäkin toisin niin kuin ensimmäisenä jouluna. Paimenet olivat hänelle yhtä arvokkaita todistajina kuin naiset. Jumala valitsi sen, mikä ei ole itsessään mitään.

Hauta oli tyhjä. Jäljellä olivat vain Jeesuksen käärinliinat (Joh. 20:7). Jeesuksen hauta on ainoa paikka, josta voidaan sanoa: ”Hän ei ole täällä.” **Lenin** makaa mausoleumissaan, ja kaikkien uskontojen perustajien haudat ovat palvonnan kohteita. Mutta Jeesuksen hauta on tyhjä, koska hän elää.

Tyhjältä haudalta lähti eteenpäin kaksi vastakkaista viestiä. Matteus kertoo, että ylipapit ja vanhimmat yhdessä haudan vartijoiden kanssa sopivat tapahtumille virallisen, järkevän selityksen: Opetuslapset varastivat yöllä Jeesuksen ruumiin, eikä mitään ihmettä ole tapahtunut (Matt. 28:11–14). Mutta naisten tyhjältä haudalta tuoma järjenvastainen viesti: ”Jeesus on ylösnoussut” lopulta uskottiin, koska Jeesus itse ilmestyi ylösnousseena opetuslapsilleen ja seuraajilleen (1. Kor. 15:3–11). He näkivät Jeesuksen elävän ja tunnistivat hänet haavoista. Ristiinnaulittu oli Ylösnoussut, ja Ylösnoussut oli Ristiinnaulittu. Hän oli sama mies, joka tunnettiin nimellä Jeesus Nasaretilainen.

Jeesuksen ylösnousemus on edelleen ehdoton edellytys kristinuskolle. Sitä ilman koko uskomme on turhaa, synnit ovat yhä sovittamatta, ja olemme edelleen kadotettuja (1. Kor. 15:12–19). Pääsiäinen ja pitkäperjantai ovat perusta koko kristilliselle uskolle. Se on yhtä tärkeää kuin tappi sou-tuveneelle. Uppoavalla veneellä ei ole mitään mieltä lähteä vesille.

Kun muutin perheeni kanssa kirkonkylästä maalle Korttesjärven tuntumaan, eräs kylän isännistä lupasi: ”Lainaa vapaasti meidän soutuvenettä, koska vain haluat

ja tarvitset.” Hän ei itse ollut käyttänyt sitä moneen vuoteen. Kun olin lähdössä kalaan, huomasin, että tappi puuttui veneen pohjasta! Oli heti palattava rantaan. Tappi on veneessä välttämätön ja Jeesuksen ylösnousemus kristinuskolle samoin maailman tappiin asti.

”Ilman ruumiillista ylösnousemusta ei Jeesus enää olisi ihminen eikä siten sukulunastajamme eikä välimiehemme. Betlehemissä syntyessään Jeesus ei menettänyt jumaluuttaan, ja Golgatan hautakammioistaan noustessaan hän ei liioin menettänyt ihmisyyttään.” (**Aapeli Saarisalo.**)

Meidän tulee rohkeasti julistaa Jeesuksen ruumiillista ylösnousemusta tänäkin pääsiäisenä. Jeesus oli tosi ihminen ja tosi Jumala eläessään ja kuollessaan. Kristus on totisesti (todellisesti) ylösnoussut! Sanoma – tai jokin ylevä aate – ei ole ylösnoussut, vaan Ristiinnaulittu Herra Jeesus Kristus. ●

Aki Paavola

Kauhavan/ Korttesjärven kappeli-seurakunnan kappalainen

Seurakunta elää Ylösnouseen seurassa

MATT. 28: 8–15

2. PÄÄSIÄISPÄIVÄ 9.4.

Kaksi Mariaa kohtaa ylösnouseen Jeesuksen ja saa häneltä vietäväksi viestin opetuslapsille. Kirkon evankeliumikirjan johdanto toteaa: ”Ilmestykset vakuuttivat heidät Jeesuksen kuolleista nousemisesta ja hänen jatkuvasta läsnäolostaan. Seurakunta elää ylösnouseen seurassa.”

Vakuuttuminen ylösnousemuksen todellisuudesta on tärkeää, jos on totta, että Kristuksen kuolema ja ylösnousemus ovat keskeisiä asioita, joiden varassa kristin-usko seisoo tai kaatuu. Tämä puolestaan on ilmeistä esimerkiksi päivän kirjetekstin pohjalta (1. Piet. 1:18–21).

Ylösnousemususkon tueksi kukin neljästä evankeliumista tarjoaa oman todistusaineistonsa, joka pääosin on selkeä ja yhdenmukainen, vaikkei se annakaan tapahtumien ja aikataulujen osalta ihan tarkasti piirrettävää yksityiskohtaista raporttia pääsiäisen tapahtumista. Paavali esittää sitten oman tiivistelmänsä tapahtumista Ensimmäisen Korinttilaiskirjeen 15. luvussa.

Kahden vuosituhannen ajan kirkossa on perusteltu ylösnousemuksen historiallista faktisuutta, tarjottu uskon apologiaa ja torjuttu väärinkäsityksiä. Viime vuosikymmeninä on kirkon sisällä taisteltu niitä ylösnousemususkon tulkin-toja vastaan, joissa Jeesuksen ylösnousemus on selitetty myyiksi. On sanottu, että sillä on merkityksensä ihmisen itseymmärrykselle siitä huolimatta, ettei nykyihminen voi rehellisesti uskoa ylösnousemukseen eikä tyhjään hautaan. Nehän ovat hurskaan mielikuvituksen seipitelmää. Kaiken pääsiäistapahtuman faktisuuden turhentamisen jälkeen on saatettu lausua uudenlainen uskon perustelu: ”Jotakin tapahtui opetuslapsille Jeesuksen kuoleman jälkeen, emme tiedä mitä, mutta Uudessa testamentissa kohtaamme heidän uskontodistuksensa Jeesuksesta, ja se puhuttelee meitä riippumatta siitä, mitä pääsiäisenä ’todella’ tapahtui.” Tälle pohjalle on sitten rakenneltu meidän aikaamme sopivia Jeesus-kuvia, milloin muotifilosofian mittatilauksena, milloin poliittisen korrektiuden ehdoilla tai vapaan taiteen mielikuvituksella – mutta aina varsin kaukana siitä, mitä kirkon uskontunnustuksissa on ilmaistu.

Tästä huolimatta pääsiäisen evankeliumiteksti tuo yhä esiin kaksi Mariaa, Pietarin, Johanneksen ja joukon muita Jeesuksen seuraajia todistamaan yksiselitteisesti hänen ylösnousemuksestaan. ”Hauta oli oikeasti tyhjä. Herra ilmestyi

oikeasti meille. Saimme uuden toivon ja uuden näkökulman kaikkeen.” Tässä uskossa he lähtivät ihan oikeasti käännyttämään koko maailmaa osalliseksi Jeesuksen tuomasta pelastuksesta.

Näiden alkuperäisten todistajien rinnalle saatetaan nykyisin etsiä tukeaa pääsiäistapahtumien faktisuudelle vaikkapa Torinin käärinliinoja tieteellisesti tutkailemalla. Kaiken järkipäisyyden todistamisen keskellä tiedetään hyvin, että tämä on vain osa Jeesuksesta vakuuttamisen tiellä eikä koskaan vakuuta kaikkia – ei varsinkaan niitä, jotka eivät ole mitenkään vakuuttuneet siitä, että he tarvitsevat Jumalan armoa elämäänsä.

Historiallisen todistusaineiston rinnalla ylösnousemususkossa on se ulottuvuus, joka tulee ilmi toisen pääsiäispäivän rukouksissa:

Herra, meidän Jumalamme, me kiitämme sinua Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen kuolemasta ja ylösnousemisesta. Vakuuta meille Henkesi kautta, että ylösnoussut Vapahtaja kulkee kanssamme joka päivä, myös murheen ja epäilyn hetkinä. Avaa sydämemme tuntemaan hänet, jotta ilomme todistaisi hänen ylösnousemuksestaan. Kirkasta itsesi meillekin sanassasi, kun uskomme tuli hiipuu ja toivon näköalat himmenevät. Kulje kanssamme ja jää luoksemme, jottei elämän tie katoaisi meiltä.

Uskoa Jeesukseen, pääsiäisuskkoa, eivät viime kädessä synnytä eikä pidä yllä järkipäisyyden apologetiikka, niin tarpeellista kuin sekin on, eikä taktikointi muotifilosofioiden viidakossa vaan ylösnoussut Herra Pyhässä Hengessä.

Ylösnousemisen ilosanoma sai ensimmäisen pääsiäisen jälkeen vastustajikseen ylipappien ja korkeimman neuvoston ja sotilaiden koalition, lahjuksia, juoruja ja valheita, mutta se ei estänyt sanomas-

taan vakuuttuneiden rohkeaa todistusta. Kuvattuaan ylipappien ja sotilaiden lahjontaoperaation Matteus siirtyy evankeliuminsa loppusanoihin: lähetyškäskyyn. Sen toteutumisen historia on kahden vuosituhannen mittainen sarja ylösnousemuksen todisteita. Olemme niistä suomalaisinakin suuresti osallisia. Sitä valitettavampaa on, että juuri lähetystyö on joutunut ahtaalle ja uhanalaiseksi kirkon sisällä postmodernin pakanuuden asettaessa kysymyksiään ihmisoikeuksien tai demokratian tai vapauden valhekaapuun verhoutuneena.

Aidon vapauden, rakkauden ja demokratian toteutumisesta katolinen teologi kirjoittaa viisaasti:

Monet ihmiset, jopa monet uskoa vaila olevat ovat tietoisia siitä, että rakkaus on tämän maailman ainoa muu-
tosta tuova voima. Mutta he uskovat rakkauteen samalla tavalla kuin he uskovat demokratiaan. Se rakkaus, johon me kristityt uskomme, ei ole ideologia. Johannes kirjoittaa: ”Me olemme oppineet tuntemaan Jumalan rakkauden kaikkia meitä kohtaan ja uskomme siihen” (1. Joh. 4:16). Me emme usko, että maailmaa muuttavat eettiset periaatteet, miten korkeita ne ovatkin. Uskontunnustus muodostuu kahdeksasta peruslausumasta, jotka koskevat Jumalan rakkautta ihmistä kohtaan. Koko Raamattu on tämän rakkauden julistusta.

Lähetyškäskyn haasteeseen yhdistyy ylösnouseksen Jeesuksen lupaus läsnäolostaan: ”Opettamalla heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän pitää. Ja katso minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti”. ●

Martti Ylinen

Pastori, Diakonia-ammattikorkeakoulun lehtori, Kauniainen

Ylösnouseksen todistajia

LUUK. 24: 36–49

1. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ 15.4.

Evankeliumi kertoo opetuslapsista, jotka ovat hämmentyneinä koolla. Yhtäkkiä Jeesus ilmestyy heidän keskelleen sanoen: ”Rauha teille.” Mitä nämä juuri ylösnouseksen Vapahtajan sanat merkitsevät? Mikä on tämä rauha, josta Jeesus puhuu?

Luonnollisessa tilassaan ihminen on sodassa Jumalaa vastaan. Ilman uskoa ihminen on Jumalan vihollinen, erossa elävästä Jumalasta. Kuolemallaan ja ylösnousemuksellaan Jeesus voitti synnin, kuoleman ja Paholaisen vallan. Näin Jeesus palautti ihmisille yhteyden Jumalaan, joka katkesi kerran syntiinlankeemuksensa. Uskomalla Jeesukseen omansa Vapahtajanaan ihminen voi saada jälleen yhteyden Jumalaan ja päästä rauhaan Jumalan kanssa.

Ihmisen elämässä rauha on tärkeää. Ilman sopua läheisten kanssa on vaikea elää. Elämä ilman sisäistä rauhaa vie yön unet, elämänilon ja jopa mielenterveyden. Mongoliassa suurin juhla on kuukalenterin mukainen uusi vuosi, ”kiinalainen uusi vuosi”. Tämän juhlan ensimmäinen aamu on erittäin tärkeä. Aamulla varhain mennään suvun vanhimpien luo ja heitä tervehditään sanoen: ”Amar amgalan”, mikä tarkoittaa ’rauhaa’. Vuoden ensimmäinen päivä aloitetaan rauhaa toivottaen. Näiden sanojen myötä toivotaan, että rauha ja harmonia vallitsevat suvun läheisten kesken tulevana vuonna.

Jos olen saanut anteeksi Jumalalta, voin myös antaa anteeksi muille. Jumalan tahdot, että hänen rauhansa vaikuttaa arjesamme. Valitettavasti tämä ei kuitenkaan aina täysin toteudu tässä vajavaisessa ja synnin alaisessa maailmassamme.

Opetuslapset pelästivät ja luulivat nähneensä Jeesuksessa aaveen. Kuitenkin hän vakuutti, että hän oli itse

ruumiillisesti heidän keskellään. Evankeliumi antaa vahvan todistuksen ruumiillisesta ylösnousemuksesta. Jeesus näyttää käsiään ja jalkojaan. Hän jopa pyytää syötävää ja syö kaikkien nähden kalaa.

Apostolisessa uskontunnustuksessa sanomme: ”Uskon ruumiin ylösnousemisen.” Mitä tämä merkitsee? Raamattu kertoo, että uskova saa ylösnousemussa uuden, kirkastetun ruumiin. Vanha ruumis tulee maatumaan, mutta uusi nousee sijaan. Kristitty on tunnistettavissa uudessa ruumissaan, mutta uudessa ruumiissa ei ole puutteita eikä sairauksia.

Ruumiillinen ylösnousemus todistaa, että ruumis ei ole yhdentekevä. Kristillinen usko torjuu ruumiillisuuden väheksymisen. Koko ihminen on Jumalalle tärkeä. Kristillinen usko korostaa ihmisen kokonaisuutta. Ihminen seuraa Kristusta kokonaisena: ruumiillaan, sielullaan ja hengellään. Ruumiin osia ei tule irrottaa toisistaan, eikä niitä saa väheksyä. Ei ole myöskään yhdentekevää, mitä ihminen tekee ruumillaan. Esimerkiksi ihmisen seksuaalinen käyttäytyminen on sidoksissa hänen Jumala-suhteeseensa. Ylösnousemus on uusi luominen, jossa luodaan uusi ruumis syntiin langenneen sijaan.

Jeesus selitti Vanhaa testamenttia opettaen, että Kirjoitukset täyttyivät hänessä. Ne todistivat hänen kärsimyksistään, kuolemastaan ja ylösnousemuksestaan. Jeesus on avain Raamatun ja evankeliumin ymmärtämiseen. Ihminen ei voi ymmärtää Jumalaa vain järjellään.

Ihmistä kutsutaan kääntymään Jumalan puoleen. Parannus eli mielenmuutos ja syntien anteeksiantamus ovat tarjolla Jeesuksessa. Ilman parannusta, kääntymistä Jumalan puoleen, ihminen ei voi olla Jumalan yhteydessä. Synti irrottaa ihmisen pyhästä Jumalasta. Uskon kautta Jeesukseen löytyvät anteeksiantamus ja armo, jotka ovat tarjolla erotuksesta kaikille. Evankeliumi kuuluu kaikille kan-

soille. Tässä ei ole erotusta ihmisten välillä. Kaikille kuuluu hyvä sanoma Jeesuksen täyttämästä työstä.

Minua on viime kuukausina puhutellut erään maahanmuuttajan tarina. Hän on Suomessa ottanut evankeliumin vastaan, uskonut Jeesukseen ja saanut kasteen. Nyt häntä kuitenkin uhkaa lähettäminen takaisin Afganistaniin – mahdolliseen kuolemaan. Tämä maahanmuuttajaystävä on kääntynyt islamista, mikä on Afganistanissa jopa kuolemalla rangaistava teko. Islamista kääntyneet ystävämme tarvitsevat esirukouksemme ja kaiken tukemme. Monia heitä vainotaan kotimaassaan ja jopa täällä länsimaissakin. Kuitenkin he ovat hieno todistus siitä, että evankeliumi kuuluu kaikille. ●

Pentti Marttila

Pastori, Lähetysyhdistys Kylväjän
koulutuspäällikkö

Jeesus, hyvä paimen

2. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ 22.4.
JOH. 10: 1–10

Hyvän paimenen sunnuntain evankeliumi avautuu opetuksena sekä niille, jotka kantavat hengellistä vastuuta oikeasta paimenen työstä, että niille, jotka hengellisen yhteisön jäseninä etsivät oikean paimenen tuntomerkkejä. Jeesuksen opetuksen rikkaus onkin juuri siinä, että niiden kuvat ja ajatukset avautuvat aina moneen suuntaan, eri elämäntilanteisiin, eri ikävaiheisiin ja erilaisiin kutsumuksiin.

Ei tämä evankeliumikatkelma oikein ole vertaus siinä mielessä, missä muut evankeliumit *vertaus*-sanaa käyttävät, mutta rikkaasti opettava kuvasarja tämä on. Monet opetuksen kuvaavat ilmaisut tekevät siitä vertauksen kaltaisen: vartija, ovi, portti, paimenen ääni, laidun, lampaiden nimet, vartija, varas, ryöstäminen ja tappaminen. Miten niin paljon mah- tuukaan muutamaan lauseeseen!

Kaikilla kuvilla on merkityksensä, joka avautuu pitkälle sanojen taakse. Oikealle paimenelle vartija avaa portin, ja lampaat kuulevat häntä mielellään. Jumala on Israelin paimen, mutta evankeliumin paimenkuvissa voidaan ajatella myös niitä, jotka kantavat hengellistä vastuuta laumasta. Tekstin jälkeen puhutaan tarkemmin oikeista paimenista ja palkkareungeistä.

Jeesus osoittaa olevansa itse portti ja ovi Jumalan tarhaan: häntä ennen ja hänen ympärillään vaikuttaneet ikuisen elämän vartiomiehet, uskonnolliset johtajat ja lainvartijat, olivat rosvoja, joita lampaat eivät kuulleet. Valepaimenet eivät nimittäin vieneet laumaa laitumelle eivätkä ravinnon ääreen vaan pitivät sitä omassa vallassaan ryöstäen ja tappaen.

Johanneksen evankeliumin 10. luku avaa useita kuvia ja tasoja, jotka lomittuvat päällekkäin niin, että merkitykset ja viittaukset muuttuvat jatkuvasti. Kuvat liikkuvat niin vinhasti, että tässä Jeesuksen multimediaesityksessä meinaa hämääläinen tipahtaa vauhdista. Jeesus loi opetuksensa ja uskonoppinsa kuvilla ja vertauksilla. Hän oli ”kuvakielen teologi” (**Kenneth E. Bailey**). Siksi Jeesuksen kuvista opetettaessa on tärkeää, ettei kuvilta leikata siipiä eikä niitä puristeta uskonnollisten järjestelmien kuivaksi pelletiksi.

Evankeliumin keskiössä on paimen. Meidän aikamme kaipaa paimenia ja paimenten ääntä. On harhakuva, että ihmisestä olisi tullut niin vapaa, kypsä ja itsenäinen, ettei hän kaipaisi eikä tarvitsisi ohjausta ja laumaa, yhteisöä. Ajassamme tarvitaan paimenia, joiden äänen lauma tunnistaa paimenen ääneksi. Ilmassa kaiaku monenlaisia kutsuhuutoja, uskonnollisilla markkinoilla riittää ääniä, mutta kuuluuko äänten keskellä paimenen ääni?

Aikamme ihailee moniäänisyyttä ja moniarvoisuutta. Toisen ihmisen hyväksymisessä, erilaisuuden sietämisessä ja rajojen ylittämässä on paljon hyvää ja

arvokasta. Mutta suuntaa ja kotia etsivälle ihmiselle moniäänisyys ei riitä. Hän kaipaa oikeaa ääntä, paimenen ääntä.

Paimenen äänessä soivat huolenpito, rakkaus ja välittäminen. Lammasta ei tule paimenensa luokse siksi, että se pelkäisi olla tottelematta häntä, eikä siksi, että se laskisi hyötyvänsä paimenesta. Lammasta tulee, koska sen on hyvä olla paimenen luona, levollista ja turvallista. Siellä, missä on paimen, on myös ravintoa. Siinä mielessä paimenesta on tietysti hyötyäkin lampaalleen.

Jeesuksen kautta oikeaan lammastarhaan tulevat niin paimenet kuin lampaatkin. Hän on ovi laitumelle ja portti tarhaan. Kun me elämme hänessä ja toimimme hänen kauttaan, meillä on aito liikkumisen vapaus. Missä Jeesus on, siellä on vapaus. ”Hän voi vapaasti tulla ja mennä ja löytää laitumen” (j. 9).

Heti evankeliumitekstin jälkeen Jeesuksen opetuksen kuvasarja jatkuu niin, että hän kuvaakin itsensä Hyväksi paimeneksi. Kaikilla oikeilla paimenilla on Paimen, se yhteinen laumansa kanssa. Kun paimen on lähellä Paimenta, on lampailakin lämmintä, sillä oikea paimen kulkee sisään ja ulos Paimenen kautta ja Paimenen nimessä. Vain sillä tavoin hän säilyttää oikean suhteen laumaansa, eikä hänestä tule ryöstäjä, joka alkaa syödä ja hävittää laumaansa. ”Minä olen tullut antamaan elämän ja yltäkylläisyyden.” Tätä vaille ei yhdenkään oikean paimenen pidä laumaansa jättää. ●

Erkki Jokinen

Suomen Raamattuopiston
opistopastori

Jumalan kansan koti-ikävä

JOH. 14: 1–7

3. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ 29.4.

Johanneksen evankeliumin 14. luvun edellä kerrotaan, että Jeesus alkoi vastata

Pietarille, joka oli kysynyt, minne hän oli menossa. Siihen kysymykseen Jeesus vastaa päivän evankeliumissa. Hän alkaa pitkässä puheessaan valmistaa opetuslapsiaan poismenoan varten. Hän kertoo, että myös hänen seuraajansa voivat tulla sinne, minne hän itse on menossa, sillä he tuntevat sinne johtavan tien. Mutta miten tie sinne ihanaan paikkaan voisi olla tuttu, kun ollaan epävarmoja siitäkin, mistä paikasta oikein on kysymys? Tämän hämmennyksen pukee sanoiksi Tuomas.

Tuomas tuntui olleen sitä ihmistyyppiä, jota on vaikea saada taivutelluksi uusiin ajatuksiin. Jeesuksen puhe on ainakin Tuomaksesta tuntunut vaikeaselkoiselta. Hän eli ”tässä ja nyt”. Hän ei purematta niellyt sellaista, mitä ei ymmärtänyt. Siksi hän teki kysymyksiä, jotka ovat avuksi myös meille, sillä ne saivat Jeesuksen kertomaan evankeliumin

Nykyään koko maailma on levoton. Moni kaipaa rauhaa, mutta ainoa todellinen rauhantuoja on Jeesus Kristus. Siksi Jeesus kehottaa uskomaan häneen. Vain hän voi tuoda rauhan Jumalan ja häntä vastaan nousseen ihmisen välille. Siksi hän tahtoo, että rakennamme koko elämämme hänen varaansa.

Jeesus käyttää itsestään ilmaisua ”Minä olen” päivän evankeliumissa ja kaikkiaan Johanneksen evankeliumissa seitsemän kertaa: ”Minä olen tie, totuus ja elämä, portti (10:9), elämän leipä (6:48), maailman valo (8:12), hyvä paimen (10:11), ylösousemus ja elämä (11:25), tosi viinipuu (15:1).”

Juutalaisten uskon tärkeimmät peruselementit ovat juuri tie, totuus ja elämä. Jeesus liittää ne kaikki itseensä. Näin hän ilmaisee olevansa täyttymys, johon Vanha testamentti viittaa. Sen totuuden kertoi myöhemmin myös Pietari juutalaisten johtomiehille, kun hänet oli Johanneksen kanssa pidätetty toimimisesta Jeesuksen nimessä: ”Ei kukaan muu voi pelastaa kuin hän. Mitään muuta nimeä, joka mei-

dät pelastaisi, ei ole ihmisille annettu koko taivaankannen alla.” (Ap. t. 4:12.)

Jeesus on elämä. Jeesus ei vain sano olevansa elossa eikä vain kerro ihmisille, miten he voisivat löytää elämän, vaan hän on elämä. Hän on kaiken elämän lähde, alkuperä. Se pätee niin itiökasvin pieniin itiöihin kuin suuriin maaeläimiinkin. Se pätee myös hengelliseen elämään. Kaikki elämä on hänestä lähtöisin, sillä hän on elämä. Siksi hän hallitsee kuolemaakin. Siksi hän voi myös luvata seuraajilleen ikuisen elämän taivaassa, Isän luona.

Jeesus sanoi olevansa myös totuus. Hän ei siis vain puhu totta, vaan hän on itse totuus, totuuden ruumiillistuma. Hän on ikään kuin mittari, jolla on arvioitava kaikkea totuudeksi nimitettävää.

Se, joka on oppinut tuntemaan Jeesuksen, tuntee myös Isän Jumalan. Se ei tarkoita, että Jeesuksen luo tullut ihminen voisi kertoa tarkasti, millainen Jumala on. Sellaiseen ei kukaan pysty. Jumalan olemus pysyy aina käsittämättömänä ihmiselle. Se ei silti estä ihmistä oppimasta tuntemaan häntä. Juuri siitä pelastuksessa on kysymys. Pelastus on Jumalan henkilökohtaista tuntemista. Sen on Jeesus tehnyt meille mahdolliseksi.

Jos luotat autoosi, osoitat sen istuutulla siihen ja lähtemällä ajamaan sillä. Luottamuksesi seurauksena pääset kotiin. Usko Jeesukseen on samanlaista. Se ei ole vain asioiden totena pitämistä vaan hänen kyytiinsä tulemistä. Hän vie perille kotiin.

Kun kuljet totuuden tietä, saat elää – ja pääset kotiin. ●

Jukka Norvanto

Taivaan kansalaisena maailmassa

JOH. 15: 10–17

4. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ 6.5.

Vanhassa katekismuksessamme sanotaan, että Jumalan ja Vapahtajamme Jee-

suksen Kristuksen tunteminen ja Jumalan lapseksi pääseminen on elämämme kallein asia. Sain kouriintuntuvan osoituksen tästä kuunnelllessani kristittyä, jota elämä oli kohdellut kovakouraisesti. Silti tuo pieneksi kutistunut, avuton ihminen sanoi olevansa onnellinen ja uskovansa, että kaikki yhdessä vaikuttaa niiden parhaaksi, jotka Jumalaa rakastavat. Erityisesti häntä lohdutti toivo siitä, että Jeesukseen turvatessaan hän saa täydellisen ilon ja onnen taivaassa, ikuisessa elämässä. ”Minulla on rauha siinä asiassa”, hän sanoi. Vaikka hänen elämänsä päättyi, hänen todistuksensa elää monien mielissä.

Ydinasia taivaan kansalaisuudessa on siinä, mitä ihmisellä on omassatunnonaan. Luonnostaan kaikki ihmiset ovat erossa Jumalasta. Me olemme ristiriidassa hänen kanssaan. Hän vaatii puhtautta, mutta me emme ole sellaisia. Syyllisyytensä tunteva pelkää Jumalan tuomiota. Vastakohtana tälle on omantunnon lepo ja rauha. Jeesuksessa lahjoitettu ja uskossa omistettu syntien anteeksianto vapauttaa ihmisen. Mikään kadotustuomio ei kohtaa niitä, jotka ovat Kristuksessa Jeesuksessa.

Evankeliumiin liittyy suuri voima. Jumalan sana luo uutta. Jeesus puhuu uudestisyntymisestä, jossa ihminen saa sydämeensä Pyhän Hengen. Hän ei enää ole Jumalan vihan alla eikä kuoleman otteessa, joten hän saa tuntea rauhan sydämesään. ”Autuaat ne, joiden rikokset ovat anteeksiannetut.” Tämän päivän evankeliumi on osa Jeesuksen jäähyväispuheesta. Toisaalla tässä puheessaan hän lupaa antaa rauhan omilleen. Rauha on oikea suhde Jumalaan ja kertoo turvallisesta luottamuksesta siihen, että Jumala vastaa lapsistaan.

Toinen asia, joka kertoo evankeliumin uutta luovasta voimasta, liittyy kristittyjen elämään. Meidät on lähetetty anta-

maan todistus Jumalan rakkaudesta sekä sanoilla että teoilla. Jumala on hyvä, ja hänen sydämensä on täynnä rakkautta. Hänen rakkaudestaan todistaa, että hän kutsuu syntisiä pelastukseen ja on antanut itsensä meidän edestämme. Olisi outoa, jos tämä toiset huomioon ottava rakkaus ei näkyisi niiden elämässä, jotka ovat saaneet Jumalan Hengen. Vaikkei ihminen pelastu uudistuneen elämänvaelluksensa tähden, uskossa vastaanotettu armo alkaa kantaa hänen elämässään hedelmää. Hän rakastaa ja toimii Jumalan tahdon mukaan. Sikäli kuin ihminen on kristitty, ei hän voi hyvällä omallatunnolla ryhtyä vastustamaan Jumalaa. Jeesuksen jäähyväispuheessa toistuu useita kertoja, että ne, jotka rakastavat häntä, noudattavat hänen käskyjään ja tahtoaan. He eivät tee niin, koska heitä käsketään, vaan siksi, että he tietävät ne oikeiksi käskemättäkin. Pyhä Henki ohjaa heidän ajatuksiaan. Jeesus itse tekee eron kahdenlaisen mielenlaadun välillä puhuessaan palvelijoista ja ystäväistä.

Ihminen ei voi tehdä pelastuksensa hyväksi mitään muuta kuin ottaa lahjana vastaan sen, mitä Jumala hänelle tarjoaa. Siitä saa omatunto ilon, levon ja rauhan. ”Jumala itse teki Kristuksessa sovinnon maailman kanssa.” On tärkeää muistaa, että Jumalan anteeksianto ympäröi meitä jatkuvasti. Kristityt joutuvat yhä uudestaan kärsimään heissä vielä jäljellä olevasta synnistä. Vanhan ihmisensä tähden he joutuvat päivittäin kääntymään Kristuksen puoleen. Kristitty ei pääse vapaaksi synnistä ajallisen elämänsä aikana. Hän on samalla kertaa vanhurskas ja syntinen. Siksi Jumala vakuuttaa hänelle yhä uudestaan syntien anteeksiannon. Siihen uskova on taivaan kansalainen. Siksi Jeesus painottaa jäähyväispuheessaan: ”Pysykää minun rakkaudessani.” ●

Antti Herkkola

Kalvolan seurakunnan kirkkoherra

Sydämen puhetta Jumalan kanssa

LUUK. 11: 5–13

5. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ,
RUKOUSSUNNUNTAI 13.5.

Perikooppi kuuluu pitempään rukouksesta kertovaan jaksoon. Sille on rinnakkaiskohtia Matteuksen vuorisaarnassa, vaikka tekstin alkuosan vertaus on vain Luukkaalla. Tekstikohta sitä edeltävine Isä meidän -rukouksineen kertoo opetuksen olevan vastaus jonkun Jeesuksen opetuslapsen esittämään pyyntöön, että hän opettaisi heitä rukoilemaan.

Tähän sisältyy se lohdullisuus, että opetuslapsetkaan eivät oppineet asioita kertaopetuksella. Heille annettu kaikkien aikojen kristittyjen keskeisinkin rukous piti opettaa useammin kuin kerran, samoin rukouksen merkitys, sen vaikuttavuus. Heille piti myös yhä uudelleen antaa kehotus lähestyä Jumalaa rukouksen välityksellä. Eiväthän nämä asiat kaikesta teoreettisesta osaamisesta huolimatta ole meille kristityille helppoja, niitä on aina uudelleen kertaaminen.

Rukouksen perusmuoto on pyytäminen, vaikka sen piiriin on heti lisättävä kiittäminen, ylistäminen, laulaminen, sanaton Jumalan edessä oleminen. Pyhäpäivän aihe, *Sydämen puhe Jumalan kanssa*, kuvaa hyvin rukouksen olemusta. Teksti esimerkkeineen kuitenkin korostaa, että puutteessa oleva saa tulla taivaallisen Isän luo ja pyytää häneltä sitä, mitä hän tarvitsee. Alkutekstin rukoilemista merkitsevät sanat (*proseukhomai, eukhomai, parakaleomai*) merkitsevät myös nimenomaan pyytämistä ja toivomista. Ei siis ole jaloa nöyryyttä olla epäitsekästi pyytämättä itselle, ei myöskään se, ettei Jumalaa pidä häiritä pikkuasioilla. Päinvastoin siihen meitä on neuvottu, jopa käsketty. **Lutherin** mukaan syvimmissä ahdistuksessa onkin tärkeää ajatella juuri tätä. Ru-

koilemista ei ole jätetty vain parempien ihmisten oikeudeksi.

Jeesus vahvistaa ajatuksiaan yksinkertaisella mutta vastaansanomattomalla lupauksella siitä, että pyytäminen ja pyyntöön vastauksen saaminen kuuluvat ehdottomasti yhteen. Anova saa. On kuitenkin tärkeää aina auttaa sitäkin, joka on joutunut kokemaan Jumalan etäisyyttä, torjuntaa, rukouksen kuulemattomuutta. ”Tapahtukoon kuitenkin Sinun tahtosi” on keskeisen tärkeä rukoukseen kuuluva elementti.

Mielenkiintoinen on Jeesuksen käyttämä vertaus, kun hän ottaa Jumalan analogiaksi ihmisen, joka on haluton antamaan pyytävälle leipää hankalien olosuhteiden tähden. Korostus on siinä, että jos haluton ihminenkin taipuu lopulta päästäkseen pyytäjältä rauhaan, niin paljon enemmän Jumala antaa pyytävälle. Samoin viittaus isään, joka ei anna lapselleen kiveä, skorpionia eikä käärmettä, korostaa ääretöntä moraalista eroa pyhän (synnittömän ja siksi ihmistä rakastavan) Jumalan ja inhimillisen (syntiin langenneen ja siksi pahan) isän välillä. Jos tällainen isäkin osaa antaa lapsilleen hyviä lahjoja, niin kuinka paljon enemmän taivaallinen Isä antaa niitä meille, lapsilleen, vaikka olemmekin pahoja?

Jeesus tarkentaa asiaa vielä. Hän ei puhu vain lahjoista yleensä vaan Pyhästä Hengestä, jonka hän lahjoittaa tätä pyytävälle. Demonstratiivipronomilta näyttävän sanan käyttö suomenoksessa on hämäävä. Alkuteksti käyttää partisiippiä: Jumala antaa Pyhän Hengen pyytävälle. Suomenos olisi voitu rakentaa myös siten, että viittaus johtaisi selkeästi Pyhän Hengen saamiseen eikä Pyhään Henkeen. Tällöin pronomininä on asiallisesti se eikä hän.

Jumalan lahjoista suurin on Pyhä Henki. Kun Jumala lahjoittaa hänet pyytävälle, se on sanomaton lohdutus. Kysymyshän

on Jumalan läsnäolosta ihmisessä. Jumala ei jää kauas, ei myöskään ”vain” vierellä kulkevaksi vaan asettuu meihin, meidän sydämeemme asumaan. Vaikka hän asuu meissä, saamme paradoksaalisesti hänet yhä uudelleen jokapäiväisessä parannuksessa. Voimme rukoilla turvallisesti vanhan kirkkorukouksen sanoin: ”Tule, Pyhä Henki, laskeudu taivaasta alas meidän sydämessämme Kristusta kirkastamaan.” ●

Arno Toivanen

Rovasti, eläkkeellä oleva
Iisalmen kirkkoherra

Korotettu Herra

LUUK. 24:46–53 JA JES. 33:5–6
HELATORSTAI 17. 5.

Jeesuksen ajallisen elämän alku- ja päätepiste voidaan ilmaista kahdella latinan sanalla: *descensus* ja *ascensus*. Betlehemissä hän tuli alas, aikaan, ”tallin ovesta” (**Horst-Georg Pöhlmann**), Betaniassa hän palasi ajan ja paikan toiselle puolen ”taivaan ovesta”. Näiden kahden ”B-pisteen” väliin mahtuvat koko pelastushistorian keskeisimmät tapahtumat: inkarnaatio, ristin sovitus ja lunastus, ylösnousemus ja taivaaseen astuminen.

Kaikissa neljässä evankeliumissa nämä uskomme tärkeimmät tapahtumat tulevat esille. Vaikka Johanneksen evankeliumia kutsutaan ”hengelliseksi evankeliumiksi”, senkin keskeisin sanoma sisältää nuo neljä pääkohtaa. ”Sana tuli lihaksi” (1:14). Lähes puolet evankeliumista käsittelee Jeesuksen kärsimysviikon tapahtumia palmusunnuntaista lähtien. Helatorstai ja helluntai ovat ikään kuin kätkeytyinä Jeesuksen opetuksen sisällä. Helluntaihin viittaavat monet Jeesuksen opetukset (esimerkiksi Joh. 3; 7:37–39; luvuissa 14–16 opetus Puolustajasta; 20:21–23).

Helatorstaihin on viittaus lukuisissa Johanneksen evankeliumin kohdissa, esimerkiksi 6:62–63: ”Miten käykään, jos

te näette Ihmisen Pojan nousevan sinne, missä hän ennen oli. Henki yksin tekee eläväksi – –.” Paljon sisältävät Jeesuksen sanat Marialle: ”Minä en ole vielä noussut Isän luo. Mene sinä viemään sana veljilteni ja sano heille, että minä nouden minun Isäni luo ja teidän Isänne luo, minun Jumalani ja teidän Jumalanne luo.” Kreikan verbi on preesensissä: *anabainoo* ’olen nousemassa’ Isäni luo. Se viittaa 40 päivän aikaan, jonka Jeesus ylösnoustuaan on vielä alhaalla ja ilmestyy opetuslapsilleen mutta on jo samalla menossa Isän luo. Joh. 1:18 ilmaisee, että Jeesus jo ajallisen elämänsä aikana oli jatkuvassa ja läheisessä yhteydessä Isään: ”Ainoa Poika, joka itse on Jumala, ja joka aina on Isän helmassa.”

Ylösnoustuaan ennen helatorstaita Jeesus on jo täyttänyt kaiken ja valmistelee opetuslapsiaan helluntaihin, jolloin Toinen Puolustaja on ”alhaalla” ja Poika ”ylhäällä” Ensimmäisenä Puolustajana Isän vierellä. Helatorstain lähetyskäsky avaa näkymät Israelista kaikkialle maailmaan. Taivaaseen astunut Kristus on samalla etäisyydellä jokaisesta, joka huutaa häntä avukseen (Ap.t. 2:21). Kaikki erottavat raja-aidat on purettu (Ef. 2). Jeesuksen lupaus hänen jokahetkisestä läsnäolostaan omiensa luona on nyt toteutunut. Samalla on täyttynyt Jes. 33:5–6: ”Ylhäinen on Herra! Hän asuu korkeudessa – –. Hän on sinun aikojesi vakuus, avun runsaus, viisaus ja ymmärrys.” Jakeen 6 KR 1992 kääntää: ”Sinun tulevat päiväsi hän turvaa, hetkestä hetkeen – –.” Septuagintassa heprean *jeshuat* on *soteria*. Kohta voidaan kääntää: ”Meidän pelastuksemme on aarteemme.”

Jeesus palaa Isän luo rikkaampana kuin hän tänne tuli, kuten Paavali Vanhan testamentin profetiaan viitaten kirjoittaa: ”Kirjoituksissa sanotaankin: – Hän nousi korkeuteen vangit voittosaaliinaan, hän antoi lahjoja ihmisille. Eikö se, että

hän nousi korkeuteen, merkitse, että hän oli laskeutunut alas, aina maan alimpiin paikkoihin? Hän, joka laskeutui alas, nousi myös kaikkia taivaita ylemmäs täytäkseen kaikkeuden läsnäolollaan.” (Ef. 4:8–10.) Evankeliumiin salaisuuteen kuuluu erityisesti kaksi asiaa: Kristuksen kuolemassa mekin kuolimme (2. Kor. 5:14), hänen noustessaan mekin nousimme (j. 15) ja vielä enemmän: kaikki Kristuksen omat ovat hänen vankejaan ja voittosaa-listaan perillä Isän luona.

Julkisen toimintansa alussa Jeesus paastosi 40 päivää autiomaassa ja kulki muinaisen Israelin 40 vuoden tien Saatanan kiusattavana. Hän voitti kiusaukset, joihin Israel oli langennut. Näin hän täytti tosi ihmisenä Jumalan lain vaatimukset joka kohdassa. Ennen helatorstaita hän sovitettuaan kaikkien ihmisten synnit ja lunastettuaan heidät turmiovaltojen vankeudesta viipyi vielä 40 päivää opetuslastensa luona uhrinsa kautta voittaneena, hän on *Victor quia victima* 'Hän on Voittaja, koska hän on Teurasuhri'.

Kristityn elämä täällä on nyt kulkua Jeesuksen voittosaatossa, kuten Paavali sitä vaikuttavasti kuvaa (2. Kor. 2:14–17). Voitettut voittajat ovat päässeet Kristuksen vankeina osallisiksi voittosaaliista. Sitä he jakavat ”riemuiten saaliinjaossa kuin elonaikana” (Jes. 9:2). Evankeliumin voittokulku maailmassa Jeesuksen lähetyksäskyn mukaisesti on siinä, että kerjäläiset kertovat toisille kerjäläisille, mistä leipää on saatavana. Kaikissa muissa saaliinjaossa riidellään. Jopa muut kerjäläiset riitelevät parhaista kerjuupaikoista toisten kerjäläisten kanssa. Evankeliumi yksin saa aikaan ”rakkauden velan”, joka kasvaa sitä mukaa kuin sitä maksetaan. Se on oikeaa sadon korjuuta (Room. 1:13–15). ●

Erkki Ranta

Teologian tohtori, eläkkeellä oleva
Tampereen Viinikan kirkkoherra

Perusta

**Uskon ja ajattelun avuksi
39. vuosikerta
Ilmestyy kuudesti vuodessa**

Julkaisijat

Suomen Evankelisluterilainen Opiskelija- ja Koululaislähetys ry | OPKO
Suomen Raamattuopiston Säätiö | SROS
Suomen teologinen instituutti ry | STI

Vastaava päätoimittaja 2011–2013

Raimo Mäkelä | raimo.makela@kotiportti.fi
050 910 9058

Toinen päätoimittaja 2011–2013

Timo Eskola | timo.eskola@sti.fi
09 668 9550

Toimitussihteeri ja taittaja

Paula Eskola | paula.eskola@sro.fi
09 5123 9157

Ulkoasun suunnittelu

Teemu Junkkaala | teemu@gstj.fi

Toimitus 2001–2013

Juha Ahvio | juha.ahvio@elisanet.fi
Ville Kettunen | ville.kettunen@helsinki.fi
Jukka Norvanto | jukka@norvanto.fi
Leif Nummela | leif.nummela@uusitie.com
Olli-Pekka Vainio | olli-pekka.vainio@helsinki.fi
Juha Vähäsarja | juha.vahasarja@sro.fi

Neuvottelukunta 2011–2013

Puheenjohtaja: Keijo Rainerma, Juha Auvinen,
Leif Erikson, Ruth Franzén, Salli Hakala, Markku
Ihonen, Tapani Innanen, Timo Junkkaala,
Sammeli Juntunen, Ilmari Karimies, Alekski
Kuokkanen, Jussi Miettinen, Pekka Mäkipää,
Olavi Peltola, Henrik Perret, Timo Pokki, Tapio
Puolimatka, Erkki Ranta (varapuheenjohtaja),
Timo Rämä, Niilo Räsänen, Matti Sartonen,
Mauri Tervonen, Lauri Thurén, Aku Visala

Toimituksen osoite

PL 15, 02701 Kauniainen

Kustantaja

Perussanoma Oy

Tilauspalvelu

Sirpa Mäkelä | sirpa.makela@sro.fi
09 5123 9152 | PL 15, 02701 Kauniainen

Tilauhinnat 2012

Opiskelijatilaus 33 €/vuosi, kestotilaus 36€/vuosi, määräaikaistilaus 39 €/vuosi, irtonumero 7 €

Ilmoitushinnat

1/1 sivu: 130 mm (lev.) × 193 mm (kork.) 250 €,
½ sivu: vaaka 130 mm × 96,5 mm 140 €,
pysty 62,5 mm × 193 mm 140 €,
muut: 0,80 €/pmm, palstaleveys 62,5 mm.
Hintoihin lisätään alv. (23 %).

Ilmoitusten vastaanotto

perusta@sro.fi | 09 5123 9157

Kirjapaino

Kirjapaino Uusimaa. Perusta-lehti
painetaan ympäristöystävällisesti.

Aikakauslehtien liiton jäsen.
ISSN 0355-7111

